

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ
กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ
FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF FINANCIAL REPORTING ACCORDING TO THE THAI
FINANCIAL REPORTING STANDARDS FOR NON-PUBLICLY ACCOUNTABLE ENTITIES OF
SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES: SPECIAL DEVELOPMENT ZONE

ณัฐชนน น่านิรัติศัย* และกุลวดี ลิ้มอุสันโน้*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินตามลักษณะเชิงคุณภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจาก วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการ ทั้งนี้ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 276 ชุด คิดเป็นร้อยละ 27.60 การศึกษาครั้งนี้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ และทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: *คุณภาพรายงานทางการเงิน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ*

ABSTRACT

The present study aims to examine the factors affecting the quality of financial reporting according to the Thai financial reporting standards for non-publicly accountable entities of small and medium enterprises in Special Development Zone were collected using a questionnaire survey. Entrepreneur completed the questionnaire. In total, 276 entrepreneur participated in the study (response rate = 27.60). Data analysis includes the descriptive statistics and multiple regression analysis. The results of this study reveal a positive and significant between management behavior to support the accuracy of financial information good governance human resource management and the creation of acceptance from stakeholders has a positive relationship with quality of financial reporting according to the thai financial reporting standards for non-publicly accountable entities of small and medium enterprises.

Keywords: *Quality of Financial Reports, Small and Medium Enterprise, Special Tax Zone*

* นักศึกษา หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทนำ

ข้อมูลที่มีคุณภาพเป็นพื้นฐานสำคัญของประสิทธิภาพองค์กร เนื่องจากทุกกิจกรรมในองค์กรนั้นจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทั้งสิ้น (Hang, Arlbjorn and Pedersen, 2009) ข้อมูลที่สำคัญของธุรกิจ คือ รายงานทางการเงิน เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มโอกาสในการขยายตัวของธุรกิจมีบทบาทสำคัญในเพิ่มความน่าเชื่อถือของกิจกรรมในการจัดหาแหล่งเงินทุน รายงานทางการเงินช่วยในการหาแหล่งทุนแก่ธุรกิจมานับศตวรรษ แต่ความน่าเชื่อถือในมุมมองของเจ้าหนี้และนักลงทุนกลับต่ำลงอันเนื่องมาจากคุณภาพที่ต่ำลง หรือแม้กระทั่งเจ้าของกิจการก็อาจเชื่อถือในข้อมูลรายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ปัญหาเหล่านี้ในสหรัฐอเมริกา พบความสูญเสียเม็ดเงินอันเกิดจากปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพข้อมูลมีความสูญเสียถึงปีละ 600 ล้านเหรียญสหรัฐ (Lucas, 2010)

ประเทศไทยประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ร้อยละ 99.7 ซึ่งผู้ประกอบการเหล่านี้จำนวนมากพบเจอปัญหาในการเข้าถึงแหล่งทุน (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2560) สืบเนื่องจากรายงานทางการเงินขาดความน่าเชื่อถือ (Reliability) (อมรา ติรศรีวัฒน์, 2555) ซึ่งวิสาหกิจเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ด้วยศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) มีถึงร้อยละ 39.6

มาตรฐานการเงินสำหรับกิจการไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAs) ที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ แต่ถึงกระนั้นรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ยังคงขาดลักษณะเชิงคุณภาพ ขึ้นพื้นฐานทั้งสองประการคือเชื่อถือได้ และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ สะท้อนได้จากความเชื่อมั่นจากแหล่งเงินทุนไม่ให้ความเชื่อถือ (เพ็ญธิดา พงษ์ธานี, 2554; จตุรวิทย์ เขียวชะอุ่ม, 2557) เนื่องจากงบการเงินวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการตรวจสอบต่ำ จึงเป็นช่องโหว่ให้เกิดการตกแต่งบัญชีสูง (ภาพร เอกอรรถพร, 2545)

ในประเทศไทยปัญหาด้านคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนาน และสมควรได้รับการแก้ไข อีกทั้งยังเป็นปัญหาที่น่ากังวลต่อการพัฒนารากฐานสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในอดีตการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับความสนใจจากนักวิจัยจำนวนมาก เพื่อค้นหาอุปสรรคต่อคุณภาพรายงานทางการเงินในบริษัทต่างๆ (วีรณา ติรณะประกิจ, 2552; ปิยมาศ เหลือกลิ่น, 2555)

แนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource-Based View: RBV) ที่กล่าวว่าองค์การใดมีทรัพยากร (Resource) และความสามารถ (Capability) ที่แตกต่างจากองค์การอื่น 4 ลักษณะ ได้แก่ มีคุณค่า (Value) หายาก (Rare) ไม่สามารถทดแทนได้ง่าย (Difficult to Substitute) และยากที่คู่แข่งจะลอกเลียนแบบได้ (Difficult to Imitate) (Barney, 1991) ย่อมทำให้องค์การนั้นได้เปรียบในการแข่งขันที่ยั่งยืน (Sustainable Competitive Advantage) ดังนั้นองค์การภาครัฐและเอกชนจึงมุ่งให้ ความสำคัญกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของกิจการ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ตัดสินใจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ด้วยปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพรายงานทางการเงินตามลักษณะเชิงคุณภาพขึ้นพื้นฐานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินตามลักษณะเชิงคุณภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยศึกษาจากพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจประกอบด้วย จังหวัด ปัตตานี นราธิวาส ยะลา สตูล สงขลา ในท้องที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสบไถ่ เนื่องจากเป็นพื้นที่มีลักษณะเฉพาะ โดยที่อัตราส่วนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใกล้เคียงกับอัตราส่วนในระดับประเทศถือเป็นลักษณะของตัวแทนที่ดี มีสิทธิพิเศษทางภาษีด้วยการได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้ลงซึ่งส่งผลให้ปัจจัยด้านภาษีมีผลลง และไม่พบการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินกับกลุ่มประชากรในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจมาก่อน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพของรายงานทางการเงิน ตามมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินตามลักษณะเชิงคุณภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยึดตามกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 11 กันยายน 2545 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2560) คือวิสาหกิจขนาดกลาง หมายถึง วิสาหกิจที่มีการจ้างงานระหว่าง 50-100 คน และมีมูลค่าทรัพย์สินถาวร อยู่ในช่วงระหว่าง 50-200 ล้านบาท และวิสาหกิจขนาดย่อมมีการจ้างงานไม่เกิน 50 คน และมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรไม่เกิน 50 ล้านบาท

2. ขนาดตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่างตามหลักของการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 200 หน่วย (Kline, 2011)

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) กลุ่มตัวอย่างควรมี 5-10 เท่าของตัวแปร (Comrey & Lee, 1992) กลุ่มตัวอย่างควรมีไม่น้อยกว่า 100 ตัวอย่าง (Gorsuch, 1983)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) สำนักรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ใช้มาตราวัด 5 มาตราวัด ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อสำนักรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ได้ส่งแบบสำรวจจำนวน 1,000 ฉบับ ผลสำนักรวบรวมมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 276 ฉบับ คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 27.6

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุไรพร ดิเรกศรี (2555) ได้ศึกษาผลกระทบของนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าหัวหน้างานบริหารทั่วไปของโรงพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีโดยรวม นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ จากงานวิจัยที่ได้กล่าวข้างต้นทำให้ได้สมมติฐานการวิจัยดังนี้

ข้อสมมติฐานการวิจัยที่ H1 การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

จันทร์นิภา ประหยัด (2556) ได้ศึกษา ผลกระทบของระบบการบันทึกบัญชีที่ดีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของเทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีระบบการบันทึกบัญชีที่ดีโดยรวมด้านการวิเคราะห์รายการค้า ด้านการบันทึกรายการในสมุดรายวันด้านการผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท ด้านการจัดทำงบทดลอง ด้านการบันทึกปรับปรุงรายการด้านการจัดทำงบทดลองหลังปรับปรุงรายการ ด้านการจัดทำงบการเงิน ด้านการปรับปรุงรายการ ด้านการปรับปรุงรายการปิดบัญชี และด้านการจัดทำงบทดลองหลังปิดบัญชี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) เมื่อได้รับการบริหารบุคลากรที่ดี จากงานวิจัยที่ได้กล่าวข้างต้นทำให้ได้สมมติฐานการวิจัยดังนี้

ข้อสมมติฐานการวิจัยที่ H2 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

พรพิศ จันทร์จตุรภัทร (2548) ได้ทำการศึกษา การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความเห็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ โดยมีความสัมพันธ์ ด้านความโปร่งใส ด้านความน่าเชื่อถือ และด้านความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเป็นอิสระ และด้านความยุติธรรมมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความโปร่งใสมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับด้านความเชื่อถือได้ ด้านความยุติธรรมและด้านความโปร่งใสมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับด้านการเปรียบเทียบกันได้จากงานวิจัยที่ได้กล่าวข้างต้นทำให้ได้สมมติฐานการวิจัยดังนี้

ข้อสมมติฐานการวิจัยที่ H3 การสนับสนุนระบบการควบคุมภายในส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

วิมลวิภา วงศ์สูงเนิน (2560) ได้ศึกษา ผลกระทบของหลักธรรมาภิบาลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าส่งผลต่อ

คุณภาพรายงานทางการเงินในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครราชสีมา โดยสามารถนำผลกระทบทั้ง 3 หลัก มาสร้างเป็นแบบประเมินคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อวางแผนและกำหนดทิศทางการ ตรวจสอบรายงานทางการเงิน จากงานวิจัยที่ได้กล่าวข้างต้นทำให้ได้สมมติฐานการวิจัยดังนี้

ข้อสมมติฐานการวิจัยที่ H4 การสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

กัลย์ธีรา สุทธิญาณวิมล (2552) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในเขตภาคเหนือ พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นต่อคุณภาพของรายงานทางการเงินของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพด้านความเข้าใจได้ ได้แก่ ระดับความรู้ของผู้ประกอบการที่ต่างกันทำให้การทำความเข้าใจงบการเงินแตกต่างกัน คุณภาพด้านการตัดสินใจ ได้แก่ การนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานของทางด้านการบัญชีจะทำให้สะดวก รวดเร็ว คุณภาพด้านความเชื่อถือได้ ได้แก่ ผู้ประกอบการมีพฤติกรรมปิดบังข้อมูลที่สำคัญส่งผลให้ข้อมูลในงบการเงินขาดความน่าเชื่อถือ

ข้อสมมติฐานการวิจัยที่ H5 พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

$$\text{Model : } Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \epsilon$$

โดยที่ Y = คุณภาพรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

X1 = การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล

X2 = การจัดการทรัพยากรมนุษย์

X3 = การสนับสนุนระบบการควบคุมภายใน

X4 = การสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย

X5 = พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน

ϵ = ค่าความคลาดเคลื่อน

ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) ผลการทดสอบ ค่า Alpha = 0.818

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=276)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	147	53.30
- หญิง	129	46.70
รวม	276	100.00
อายุ		
- ต่ำกว่า 25 ปี	2	0.70
- 25-30 ปี	11	4.00
- 31-35 ปี	72	26.10
- 36-40 ปี	63	22.80

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=276)	ร้อยละ
- 41-45 ปี	70	25.40
- มากกว่า 46 ปี	58	21.00
รวม	276	100.00
ระดับการศึกษาสูงสุด		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	103	37.30
- ปริญญาตรี	82	29.70
- สูงกว่าปริญญาตรี	91	33.00
รวม	276	100.00
ระยะเวลาที่เปิดดำเนินการกิจการ		
- ต่ำกว่า 3 ปี	79	28.60
- 3-4 ปี	47	17.00
- 5-6 ปี	55	19.90
- 7-8 ปี	49	17.80
- 9 ปีขึ้นไป	46	16.70
รวม	276	100.00
ประเภทของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม		
- ธุรกิจค้าส่ง	61	22.10
- ธุรกิจค้าปลีก	76	27.50
- ธุรกิจบริการ	75	27.20
- ธุรกิจผลิต	64	23.20
รวม	276	100.00
ทุนจดทะเบียนในธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม		
- น้อยกว่า 1,000,000 บาท	138	50.00
- 1,000,001 - 5,000,000 บาท	134	48.60
- 5,000,001 - 10,000,000 บาท	4	1.40
รวม	276	100.00
จำนวนพนักงานในธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม		
- น้อยกว่า 15 คน	85	30.80
- 16-30 คน	95	34.40

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=276)	ร้อยละ
- 31-50 คน	91	33.00
- มากกว่า 50 คน	5	1.80
รวม	276	100.00

ตารางที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของกิจการ โดยรวมรายด้าน

คุณภาพรายงานทางการเงินของกิจการ	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ ความคิดเห็น
1. ความเข้าใจได้	4.32	0.42	มาก
2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.18	0.43	มาก
3. ความเชื่อถือได้	4.15	0.49	มาก
4. การเปรียบเทียบได้	4.48	0.36	มาก
5. ทันเวลา	4.46	0.43	มาก
6. ยืนยันความถูกต้องได้	4.79	0.33	มากที่สุด
โดยรวม	4.40	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของกิจการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดหนึ่งด้านคือ ด้านยืนยันความถูกต้องได้ และระดับมากที่สุดทางด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านยืนยันความถูกต้องได้ (\bar{x} = 4.79) รองลงมาคือ ด้านการเปรียบเทียบได้ (\bar{x} = 4.48) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านความเชื่อถือได้ (\bar{x} = 4.15)

ตารางที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของกิจการ โดยรวมรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ คุณภาพรายงานทางการเงิน	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ ความคิดเห็น
1. ด้านการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล	4.47	0.36	มาก
2. ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์	4.48	0.36	มาก
3. ด้านการสนับสนุนระบบการควบคุมภายใน	4.17	0.49	มาก
4. ด้านการสร้าง ความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย	4.16	0.48	มาก
5. พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของ ข้อมูลทางการเงิน	4.49	0.38	มาก
โดยรวม	4.35	0.57	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านพฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 4.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย ($\bar{X} = 4.16$)

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลกระทบของปัจจัยที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
Pearson's Product Moment Correlation Coefficient (r)						
Y	1					
X ₁	.477**	1				
X ₂	.416**	.380**	1			
X ₃	.311**	.344**	.278**	1		
X ₄	.342**	.290**	.229**	.160**	1	
X ₅	.556**	.412**	.375**	.303**	.287**	1

หมายเหตุ : * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (P<0.05)

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 (P<0.01)

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อบอกระดับความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรทั้ง 11 ตัวแปรซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรไม่ควรเกิน 0.80 (Hair, Black, Babin, Anderson & Tatham, 2006) พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ อยู่ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.160 – 0.556 ซึ่งไม่เกิน 0.80 บ่งชี้ว่า ทุกตัวแปรได้มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกต่อกันในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้การตรวจสอบความเหมาะสมของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ ในภาพรวม (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy : KMO) มีค่าเท่ากับ 0.86 ซึ่งมีค่าสูงเข้าใกล้ 1 ผลการทดสอบนี้แสดงให้เห็นถึงตัวแปรต่างๆ ของข้อมูลชุดนี้มีความสัมพันธ์กันมาก และค่า Bartlett test of Sphericity พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) น้อยกว่า 0.01 จึงแสดงว่าข้อมูลตัวแปรชุดนี้เหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์ และมีความเที่ยงธรรมในระดับดี

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุผลกระทบของปัจจัยที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

Variable	Unstandardized coefficients		standardized coefficients	t	Sig
	B	Std. error	Beta		
ค่าคงที่	1.333	.229		5.820	.000**
การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล	.189	.045	.226	4.24	.000**
การจัดการทรัพยากรมนุษย์	.139	.044	.163	3.14	.002**
การสนับสนุนการควบคุมภายใน	.042	.031	.068	1.347	.179

Variable	Unstandardized coefficients		standardized coefficients	t	Sig
	B	Std. error	Beta		
การสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย	.086	.031	.135	2.73	.007**
พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน	.293	0.43	.363	6.84	.000**

R = .651 R² = .415 R²_{adj} = .231 F = 49.782

*significant at 0.05 level, **Significant at 0.01 level

จากตารางที่ 5 แสดงผลการศึกษเกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมีดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.226, p < 0.01$) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.163, p < 0.01$) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3 การสนับสนุนระบบการควบคุมภายในส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.068, p = 0.719$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4 การสร้าง ความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.135, p < 0.01$) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.363, p < 0.01$) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สรุปและอภิปรายผล

การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน หลักธรรมาภิบาลเป็นกลไกในการบริหารองค์กรโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของหลายฝ่าย อย่างโปร่งใส ยุติธรรม ซึ่งทำให้ทุกภาคส่วนเกิดความพึงพอใจและเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน จึงเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงินสอดคล้องกับงานวิจัยของ สานิตย์ หนูนิล (2559) ให้ข้อสรุปว่าการที่องค์กรภาคธุรกิจจะประสบความสำเร็จได้นั้นสิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือองค์กรเหล่านั้นจะต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใสเป็นธรรม เน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและตรวจสอบจากผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจ การจงใจ ความมั่นคง ภาระงานเหมาะสม เป็นส่วนช่วยให้บุคลากรในองค์กรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้กระบวนการปฏิบัติงาน และเอกสารต่างๆ ช่วยเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงินสอดคล้องกับทฤษฎีสองปัจจัยของ เฟรดริก เฮอริชเบิร์ก (Frederick Herzberg) ซึ่งพื้นฐานความรู้ของนักบัญชีเป็นสิ่งสำคัญต่อการเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงินเห็นได้จากงานวิจัยของ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ และคณะ (2559) พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

การสนับสนุนระบบการควบคุมภายในส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี วงศ์ลิ้มปิยะรัตน์ (2558) ได้ให้ข้อเสนอในงานวิจัย ไว้ว่าเพื่อปรับปรุงคุณภาพรายงานทางการเงิน สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญคือระบบการควบคุมภายในที่ดี (Internal Control) เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการทุจริต ซึ่งจะช่วยให้

ผู้บริหารธุรกิจได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ อาจเป็นเพราะการนำระบบการควบคุมภายในเข้ามาใช้สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลักการ แนวคิด รวมถึงวิธีปฏิบัติ มีกระบวนการขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนซึ่งไม่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในธุรกิจ ทำให้กระบวนการทำงานมีความคล่องตัวลดลง จากคำกล่าวของ สมชาย สุภัทรกุล (2542) ที่ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพของงานสอบบัญชีกับขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ได้ให้ข้อสรุปว่า งบการเงินจะให้ประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงินปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ คุณภาพงานสอบบัญชีซึ่งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมักเลือกผู้สอบบัญชีจากค่าตอบแทนที่ต่ำที่สุด เนื่องจากค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีถูกมองว่าเป็นต้นทุน

การสร้างคามยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน กล่าวคือในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันนั้นไม่สามารถตั้งเป้าหมายเพียงกำไรสูงสุดเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริรา ลิมรสเจริญ และคณะ (2561) พบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านชุมชนและสังคม และด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานขององค์กรจากมุมมองของรางวัลเชิงคุณภาพ

พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน กล่าวคือผู้บริหารหรือเจ้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน จะส่งผลให้คุณภาพรายงานทางการเงินเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเห็นถึงความสำคัญ และพยายามให้การสนับสนุนการเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงินเพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ McMahon (2005) ได้ทำการศึกษาผลการดำเนินงาน และการเติบโตกับรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมประเทศออสเตรเลีย พบว่าปัจจัยที่สำคัญต่อการเข้าสู่แหล่งเงินทุนของธุรกิจคือรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ Sarapaivanich and Kotey (2006) ซึ่งศึกษาผลกระทบของคุณภาพข้อมูลทางการเงินต่อความสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ส่วนด้านการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลเป็นการบริหารจัดการที่ดีในด้านต่าง ๆ มีกฎเกณฑ์ กติกา ที่โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เป็นธรรม

จากทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Based View Theory : RBV) อธิบายได้ว่าการแข่งขันในปัจจุบันกิจการไม่ได้วัดผลเพียงแค่ว่ากำไรสูงสุดเพียงอย่างเดียว การสร้างคามได้เปรียบหลากหลายช่องทางเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งและป้องกันการลอกเลียนแบบ เร่งพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน สะท้อนได้จากความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ในทุกๆ ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งจากข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (สสว.) ระบุว่าธุรกิจร้อยละ 99.8 ในประเทศไทยเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) ซึ่งไม่มีโอกาสเข้าถึงการกู้ยืมทางตรง ซึ่ง จตุรวิทย์ เขียวชะอุ่ม (2557) ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ทศนคติต่อความเสี่ยง พฤติกรรมการค้นหาข้อมูลทางการเงินและต้นทุนการกู้ยืม พบว่าระบบบัญชีและการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ได้รับสินเชื่อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

จากงานวิจัยในอดีตพบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบปัญหาหลักคือการเข้าถึงแหล่งทุน ซึ่งต้นตอของปัญหานั้นมาจากคุณภาพรายงานทางการเงิน หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมการเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยวางแนวทาง การพัฒนามุ่งเน้นปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้บริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มองเห็นถึงความสำคัญของรายงานทางการเงินเพิ่มขึ้น รวมถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างความยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียด้วยกระบวนการมุ่งใจผ่านโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ ซึ่งข้อมูลรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มี

คุณภาพ จะช่วยลดภาระของภาครัฐ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายเพื่อขับเคลื่อนประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากงานวิจัยพบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดสำหรับการเพิ่มคุณภาพรายงานคือพฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน ดังนั้นผู้บริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรตระหนักและเห็นคุณค่าของข้อมูลทางการเงิน ช่วยสนับสนุน ผลักดันการเพิ่มคุณภาพ พร้อมคอยสอดส่องดูแล เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวดี ลิ้มอุสันโน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำในการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์ และดร.ศิริดา นวลประดิษฐ์ ที่ให้เกียรติในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำชี้แนะ ซึ่งผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณครู และอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน ตลอดจนผู้เขียนตำราเอกสารบทความ งานวิจัยในอดีตต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในงานวิจัย

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่ให้อกำลังใจ และสนับสนุนการศึกษา ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้อกำลังใจและความช่วยเหลือเสมอมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อันเป็นผู้มีพระคุณอย่างยิ่งในการสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ณัฐชน นานิรัตติย

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545. (2545).

ราชกิจจานุเบกษา, 119(93ก), 17-19.

กัลย์ธีรา สุทธิญาณวิมล. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ. (การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

กุลวดี ลิ้มอุสันโน, อริญา ชาตศิริ, จันทรา สงทวน, อรอนงค์ สัตยารักษ์, และมัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2550). วัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของผู้ทำบัญชี : กรณีศึกษา ผู้ทำบัญชีที่เข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

จตุรวิทย์ เขียวชะอุ่ม. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ที่คนคิดต่อความเสี่ยงพฤติกรรมกรค้นหาข้อมูลทางการเงินและต้นทุนการกู้ยืม (ปริญญาโทบัญชีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

จันทร์นิภา ประหยัด. (2556). ผลกระทบของระบบการบันทึกบัญชีที่ดีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของเทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

จารุณี วงศ์ลิ้มปิยะรัตน์. (2558). คุณภาพรายงานทางการเงินกับการเตรียมพร้อมของธุรกิจเพื่อเข้าสู่ AEC.

วารสารธรรมศาสตร์, 24(3), 55-64.

ปิยมาศ เหลือกลิ่น. (2555). ผลกระทบของคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดสุรินทร์ (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

- พรพิศ จันทร์จตุรภัทร (2548). *การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543. (2543). ราชกิจจานุเบกษา, 117(9ก), 1-19.
- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2554). ผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และประสิทธิผลของธุรกิจSMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภาพร เอกอรรถพร. (2545). *กลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- มัณฑนชัย สุทธิพันธ์, สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร, พงษ์นิย ดวงปัญญา, อรอนงค์ สัตยารักษ์, และจันทรา สงทวน. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของผู้ทำบัญชีและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีศึกษาภาคใต้ ผลวิจัยพบว่าระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม. (รายงานวิจัย). สงขลา: มหาลัยสงขลานครินทร์.
- ววีรณา ติรณะประกิจ. (2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีลดลง. (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิมลวิภา วงศ์สูงเนิน. (2560). ผลกระทบของหลักธรรมาภิบาลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน).
- สมชาย สุภัทรกุล. (2542). *คุณภาพของงานสอบบัญชีกับขนาดของสำนักงานสอบบัญชี*. วารสารบริหารธุรกิจ, 22(83), 21-31.
- सानิตย์ หนูนิล. (2559). ธรรมาภิบาลในองค์กรภาคเอกสาร : ธุรกิจภาคบริการ. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย, 36(2), 57-77.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2560). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- สุธีรา ลีมรสเจริญ, มัณฑนชัย สุทธิพันธ์, จาริณี คงแก้ว, ณัฐชนน นานิรติศัย, ปิยาภรณ์ วัฒนพิไล, และสุปราณี แสงเขียว. (2561). อิทธิพลของความรับผิดชอบต่อสังคมต่อผลการดำเนินงานขององค์กร จากมุมมองของการวัดผลเชิงคุณลักษณะ: กรณีศึกษาธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา. วารสารบริหารธุรกิจ, 41(160), 24-46.
- อมรา ติรศรีวัฒน์. (2555). ปัญหาของสารสนเทศทางการบัญชีที่เป็นอุปสรรคต่อการให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 18(1), 186-198.
- อุไรพร ติเรกศรี, การ์ณย์ ประทุม, และณัฐวงศ์ พูนพล. (2555). ผลกระทบของนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบัญชีและการจัดการ, 4(2), 42-86.
- Lucas, A. (2011). *Corporate Data Quality Management: Towards a Meta-Framework*, In *International Conference on Management and Service Science*. Wuhan: Management and Service Sciences.
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99-120.
- Comrey, A., & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York: Harper Collins.
- Frederick, H., Mausner, B., & Snyderman, B. B. (1959). *The Motivation of work*. New York: Wiley.
- Gorsuch, R. L. (1983). *Factor analysis (2nd ed.)*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Haug, A., Arlbjorn, J. S., & Pedersen, A. (2009). A classification model of ERP system data quality. *Industrial Management & Data Systems*, 109(8), 1053-1068.
- Kline, R. B. (2011). *Methodology in the Social Sciences. Principles and practice of structural equation modeling (3rd ed.)*. New York: Guilford Press.

- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis* (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- McMahon, R. G. P. (2014). Financial Reporting Practices of Australian Manufacturing SMEs. *The journal Small Enterprise Research*, 7(1), 25-52.
- Naruanard Sarapaivanich, & Kotey, B. (2006). The effect of finance information quality on ability to access external funds and performance of SMEs in Thailand. *Journal of Enterprising Culture*, 14(03), 219-239.